

«ТАВРИДЭМ» гупшысэу аригъэшыгъэхэр...

Тицээзет кынчэрэшчэ-
тытуутыгъэу, Дунэе ныб-
жыкыкэ форумэ «Таври-
да» зыфиорэм ти-
шьольыр щыщхэри хэ-
лэжьагъэх. Шыгуу кын-
чэрэшыкын юфтихаб-
зэр Республике Кын-
чрым зэрэшыкын агъэр.

Общественне движение «Народнэ фронтнэм» Урысюем ишьольырхэм юф ачызышырэх журналистхэр Дунэе ныбжыкыкэ форумым кынчирхэлэгъагъэх. Тицээралыгъо ишьольырхэм зээ-
кэми кынчыкыгъэ кынчбарлыгъэхэлэс амалхэм ялофышихэр форумым хэлэжьагъэх.

Пшьэрэль шыхьаале зэхэш-
клохэм зыфагъэуцужыгъэхэр фору-
мумын кынчрагъэблэгъэхэр ныб-
жыкыкэхэр нэйлас зэфхэунхэр, шыныгъэу, оптиту айкэ-
льмыкэ зэдэгощэнхэр ары. Журналист цэвриохэм гүшүэгүү афхэунхери, зэхахыгъэх нэ-
уухым ялофышихэр щагъэфедэнэм фагъэсэнхэри форумым кын-
чилитэштигъ.

Адыгэим икыгъэу «Таври-
дэм» нэбгыритьу куагъэх. Фору-
мумын гупшысэу аригъэшыгъэх-
хэмкэ, шыныгъэу щагъотыгъэх
ахэр кынчдэгощагъэх.

Вероника Леоновар Адыгэ
кынчэралыгъо университетын ис-
кусствэхэм я Институтуу хэ-
тыйн щеджэ. Пшьешшэ ныбжы-
кыкэ дахэу сурэт зериншырэм

имызакъо, сурэттехыни ар фэкулай.

— Сицыкыгъом кынчегъэ-
жьагъэу чынопсым зэхъокыны-
гъэу фэхъухэрэр нэмийк льэн-
кынчохэмкэ слэгъущтыгъэх,
— elo Вероникэ. — Ахэр тхап-
пэм езгэкүнхэр сикэсагь. Су-
рэтшынэр зэрэсикласэм кын-
чхэкэу аш нахь игъеклочтыгъэу
сыфеджэнэр кынхесхыгъ.

Вероникэ гурйт еджалын
чэсиф жуналистикэм фэш-
жьагъэл. Адыгэ кынчэралыгъо уни-
верситетын зычахэм, аш кын-
чыдаагъэкыре гээзетым хэлэ-
жьэнэу рихъухыагъ. Ыгукэ пэб-
лэгъэ сурэттехыни нахь кынч-

кэхьагъэу джырэ уахтэм ар
гээзетым щелажьэ.

— Адыгэ кынчэралыгъо уни-
верситетын экономикэмкэ ифа-
культет ия 4-рэ курс сище-
дже, — кынчфелуутэ форумым
кынчыжыгъэ кэлэ ныбжыкыкэу
Ариан Наэхил. — Facebook
зыфиорэм хытум блок зын-
зэхэсшагъэр ильсэсм эхууыг.
Аш сишшэхэр кынчисэлтийх,
цыифм яеплтыгъэхэм зашыс-
гээтуузэ.

Урысые Народнэ фронтнэм
ишьольыр кытамэу Адыгэ Респу-
бликомын щылэм юф щызышы-
хэрэм ныбжыкылтигъ юпилэгъу
афхэхүү. Форумэу, мониторингу

Арианрэ Вероникэрэ альытэ.
Жуналистикэм ыльэнкыкокэ
кынчхээспэжьыщт мастер-класс-
хэр, зэдэгушыгъэхүүхэр, егэ-
дэжэн синыхатхэр ялагъэх. Иоф-
тихъабзэм кынчилагъэхэр нахь-
дэгью зэршэнхэм, зыкын-
гъэ, зэньбдэгчуныгъэ азыфагу
итынным фытгээгэхъэгъэх джэ-
гукэ гэшшэгъонхэри зэхэш-
клохэм кынчупшысигъэх. Нэ-
уухым форумым кынчилагъэхэр
зэкэ зынхэлэжьэхэх джэгукэ
гэшшэгъон иофтихъабзэм изэхэ-
шаклохэм кынчахыгъ. «Таври-
дэм» щылэмхэр зэкэ зы кын-
чале Ѣыпсэухэ фэдэу ашыгъ. Аш
ахьшэу кынчилагъэхэм иль-

зекон, нэмийк юфыгъо гээнэ-
фагъэхэри зэхэфынхэу журна-
лист ныбжыкыкэхэм пшьэрэль
ялагъ.

— УФ-м ичынгэ зэфшхъаф-
хэм кынчыгъэ журналистхэм
гүшүэгъу сафхэхуу, шыныгъэу
тэлэлтэхэмкэ тынэдэгшагъ, —
кынчфелуутэ Ариан. — Джэгукэу
кынчфыхыгъээр пынкылагъэл, ау
зэрифшыуашэм тетэу зы-
кнэдэгэлэгъон тэлэкыгъ. Кын-
чэрэшшошырэмкэ, льэпкхэм
азыфагу зэгурьоныгъэ, зыкын-
гъэ ильсэу яшшэнгъэхэм ах-
гэхъонхэм форумыр фэлэжьагъ
ыкы ар кынчдэгчугъуу сэлты-
тэ. Урысые ишьольырхэм ашы-
псэурэ журналистхэр зэрэш-
гъэх, оптиту айкэлэлтэйкэ зэдэгшагъэх.

— Сэц фэдэ ныбжыкыкэу
иофшэнэр езыгъэжгэхэмкэ
мыш фэдэ иофтихъабзэхэм
усэ ямыгъуу кынчшэхуу, сида
помэ оптитуу зынкэлэл цыиф-
хэм гүшүэгъу тафхэхуу, яшш-
нгъэхэмкэ кынчдэгшагъэх, —
кынчуут Вероникэ. — Общес-
твенне движение «Народнэ
фронтнэм» иофшэн зэрээхиц-
эр дэгьюу сицэштигъэ, ау мы
форумым ишьуагъэхэр ар нахь
ильтэгэтигъуу зээгэшшагъ. Ын-
гэлэх ахэм садэлэжьэнэу зысгээ-
хязыры.

Арианрэ Вероникэрэ ягукэ-
кынчхэм кынчэрэшхэгъэх-
гээмкэ, тхамафэу форумым
зэрэшшагъэхэм кынчкоц пэ-
рьтнгэгъэ зынгэ кынчбарлыгъэлэс
агентствэхэм ялтыклохэм, де-
путатхэм, журналистикэм хэ-
шыкыншо фынгэхэм гүшүэгъу
зэрафхэгъэхэм имызакъоу,
спортым е нэмийкэу ашыгъэш-
гээгээгъон льэнкыохэмкэ зыкын-
гъэлэгъон амал ялагъ.

ГҮНЭЖЬЫКЬО Сэтэнай.

Нэбгырэ 80-м ехъумэ алуклагъ

Пенсиехэмкэ фондым
ичынгэ Гээгэорышилпэхэу Адыгэ
Республикэм щылэмхэм ялашхэй-
мазэм дэкыгъо егъэблэгъэн 12 зэх-
шэгъагъ. Ахэм кынчилэгъэ нэбгырэ
80-мэ консультацихэр аратыгъэх, зы-
гэгумэхъяхэр иофтихъохэр афызех-
агъэх.

Егъэблэгъэнхэм кынчилэгъэ кынч-
дэхэм янахыбэр зыгъэгумэхъяхэр иофтихъохэм
афызехъагъ. Ахэм кынчилэгъэ нэбгырэ
зэрээхэшагъ, ны (унэгъо)
мынхум ильсэдэн ехъигъэ иофтихъохэр,
Федеральнэ хэбзэгъеуцугъуу «Пенсием
пае хэгъэхъожь страховой тиинхэр ыкы
пенсием пае мынхум зэдэгъэхъянхэм
кынчилэгъо мынхум зэрэхэлжъэрэр»
зыфиоу номерэу 56-ФЗ зытэу 2008-
рэ ильсэым мэлхэлфэгъум и 30-м
кынчилэгъэхэр зэрэгхэцэхъяхэр шыкыкэ
ары. Ахэм анэмийкэу атегуулжагъэх
пенсием зыкылт шыкым зыз-

мыш фэдэ дэкыгъо егъэблэгъэн-
хэу район гупчэхэм афчыгъэхэх
афчыгъэхэхэрэх цыифхэр зэригъэ-
разэхэрэр иофшэнхэм нахь кынчхуу.

Псэкъупсэ шыпсэухэрэр ригъэблэгъагъэх

Пенсиехэмкэ фондым икыулыкьюу
Адыгэхээлээ щылэм ипащэу Мигу Адамэ
дэгэлэгэхэрэх дэкыгъо егъэблэгъэн по-
селкэу. Псэкъупсэ Ѣызэхшэгъагъ. Аш
игъусагь пенсиехэр афэгъеуцугъэнхэм
ыкы ятыгъэнхэм фэгъээзэгъэ иофтихъох-
купым ипащэу Льыххэтикье Разиет.

Егъэблэгъэнхэм кынчилэгъэхэр на-
хыбэр кынчилэгъэхэр пенсиех-
эр афэгъеуцугъэнхэм ыкы ятыгъэн-
хэм, федеральнэ социальнэ ахьшэ-
тиинхэр ыкы пенсием пае зэдэгъэхъянхэм
мынхум кынчилэгъэхэрэх зэрара-
тихъыра шыкым яхыгъээгъэ иофтихъохэр
ары. Ахэм анэмийкэу атегуулжагъэх
пенсием зыкылт шыкым зыз-

клихъэхэр шүхъафтын пенсие коэф-
фицентхэр зэрэфагъэуцугъэр шыкыкэх-
эм, пенсием нахьыбэ шыгъэнхэм фэш «шъеф-
зыхэмхэр лэжжапкэх» мэхъанхуу илэм,
компенсационнэ тиинхэр сомэ мини 5
пенсионхэрхэм ятыгъэнхэм шапхъуу пы-
льхэм, нэмийкхэм.

Мы мафэм консультация зэфш-
хъафхэр яшыкылагъэхэу А. Мынхум пэ-
уплэхэм Ѣызхэхэу нэбгырэ 6-мэ зыкы-
фагъэзэгъагъ. Зэкэми ифэшшохэ джэ-
хэхэр аритыжагъэх.

Сервисыкэхэр атуулжагъэх

Урысые Федерацием Пенсиехэмкэ
ифонд исайт «Цыифм иунэе кабинет»
зыфиоу илэм пенсием пае зэдэгъэхъэр
мынхум зэрэгхэгъэхъэр ифэшшохэ
рэгъэхъагъ. Джи цыифхэу квали-
фицированнэ электроннэ кынчилэгъэх-
эмхэм пенсием пае мынхум зэдэгъэхъэр
рэгъэхъэр зыгъэнхэм фэш амал пост-
эрия ял. ПФР-м укыхэхъынхэм, Пен-
сиехэмкэ мынхээралыгъо фондым ух-

хажынхэм е аш укыхэхъынхэм шы-
пхэр иофшэнхэм фэш льэу тхылхыр
электроннэ шыкыкэхэм тетэу яптын пль-
эхъынхэм. Цыифм пенсием пае мынх-
хум зыкызэгъэхъэр фондым емьлы-
тыгъэхъ, сервисым амал кынчы
афхэхъэр зэдэгъэхъынхэм зыкы-
хэм, тхамафэу форумым зэрэшшагъэх-
хэм кынчкоц пэ-
рьтнгэгъэ зынгэ кынчбарлыгъэлэс
агентствэхэм ялтыклохэм, де-
путатхэм, журналистикэм хэ-
шыкыншо фынгэхэм гүшүэгъу
зэрафхэгъэхэм имызакъоу,
спортым е нэмийкэу ашыгъэш-
гээгээгъон льэнкыохэмкэ зыкын-
гъэлэгъон амал ялагъ.

Зыцээгъэхъынхэм тетэу яптынхэм
электроннэ шыкыкэхэм тетэу яптынхэм
фэш хэбзэгъеуцугъэм ишапхъэ зэригъэ-
нафэрэм тетэу квалифицированнэ элек-
троннэ кынчилэгъэхъэр уйэн фое.

**Пенсиехэмкэ фондым
и Кытамэу Адыгэ Республике
шыкыкэхэм ипресс-кынчыкьюу.**

ЯТЫН АГЪЭПХЪЭШЭЩТ

АР-м хэгъэгу клоцл юфхэмкэ и Министерствэ гъогурыклоныр щинэгъончъэнимкэ и Къэралыгъо автоинспекции и Гъэорышаплэу Адыгейм щылэм джырэблагъэ пресс-конференции щыктуагъ. Юфхъабзэм хэлэжьагъэх АР-м и Къэралыгъо автоинспекции ипащэу, полицием иполковнику Александру Курпас, ашт игуадзэу Гусэрыкъо Рамзин, хэушхъафыкыгъэ батальоным иотдел ипащэу Алексею Чмыревыр.

Зэм еджаплэхэр къэткүххэхээ, заудгээклэшт, юфхъабзэе гъенэфагъэхэр аштээхэштых. Тэ къитфагъээгэе лъэнь-

кьюхэмкэ ильескылэ еджеэгум гъесэнгъэм иучреждениехэр фэхъазырх.

Водительскэ удостоверениехэр къыдахынхэмкэ ушэтынхэр зэрэтихтэх, ахэм яхуяаэхум аутамыгъэхэр, ягунэгту лъэсрыкъо зэптырыкъиплэхэр, нэфрыгъуазэхэр зыпкь идгээцожыгъэх. Мигъэ еджаплэм чэхъаштхэм, ахэм янэ-ятэхэм гъогурыкъоным яшапхъэхэм афгъэхыгъэу гущыгъэту тафхъугъ. Джыри йоныгъо ма-

ралыгъо автоинспекцием ипащэ игуадзэу Гусэрыкъо Рамзин.

— Йоныгъом и 1-м къыщегъэжьагъэу водитель хуузышгъохэм ушэтынэу атыштхэр агъэхыгъягъэх, — къеуатэ ашт. — Ыпэрэм фэдэу уччил 20-м та-къик 20-кэ джэуапхэр къаратыжын фое. Ау зы хэукунонгъэ экзамен зытырэм зыхишихъэкэ, джы уччилтф къифихагъахоо, та-къик 5-кэ джэуап къаритыжынэу. Мигъэрэз джэуапитту къызыхафыкэ — уччил 10, ашт ухэукъохын уфитэп.

Автодромым игуу къэпшыимэ, егъэдэжэн упражнениеу 5-м щыщэу 3-р къэпшын амал щылагъэмэ, джы гъэцэлэни 6-у къуатырэм щыщэу 5-р ухэмыукоо къэбгэлэгэйон фое. Гъэцэлэн пэпч та-къик 2 тельятаагъ.

Гуцылэр лыгъяклотагъ Алексею Чмыревыр. Хэушхъафыкыгъэ машинэ гъэцуплэм ушхъагъу гъенэфагъэхэмкэ аштээхэр автомобильхэм, ашт тарифу пыльым, транспортыр къызэралыхъяшт шыкъэм ар къатегущыагъ. Ахэм ахэхъэх: гъогу тамыгъэхэр къыримыдзэхуу шапхъэхэр зыукъохэр, зими-

Заместитель начальника УГИБДД
МВД по Республике Адыгея

ГУСАРУК

фешьюшэ чылпэм машинээр къэзигъэ-уцухэр, зефэнэмкэ фитынгъэ зи-мылэхэр е ар зылахыгъэхэр, водитель ёштуагъэхэр, транспортым итехническэ зытет зэшыкъуагъэмэ, нэмийхэри. Хэушхъафыкыгъэ автостоянкэм аштээхэр автомобилыр зыхэхъэр купым ельтигъэу ашт зэрэдтэштимкэ тарифхэр шьольыр пэпч зэфэшхъафыу щагъэнэфагъэх. Купэ «В»-м хэхэхэр — зы сыхатыр сомэ 19, «Д»-р — сомэ 38-рэ. Эвакуаторым километрэу чыгыра пэгч — сомэ 80.

Водител ныбжыкъэхэм ялажэкэхээр авариехэр нахь макэ шыгъэнхэм, зэфыщытыкэу тигъогхэм аштээгъэу-рэхэр нахьшүү хэхэхэм хэбэгэштэуцугъа-кэхэр фэлорышэнхэм щэгүгых.

Журналистхэм уччилабэ къатыгъ, джэуап гъенэфагъэхэри агъотыгъэх.

Сурэтхэр іашынэ Аслан тырихыгъэх.

ШОН ПЫТЭХЭМ АЩЫТЭЖҮҮГҮҮХҮҮМЭХ

Аужырэ ильесхэм цыфхэр лъэшэу шён пытэхэм аштагъэхэх зэрэхъухэрэм ебэнгъэним къэралыгъом ынаэ тирдизагъ. Анахь гумэгъигъор ныбжыкъэхэм ишьоним лъэшэу зыфащэи зэрэхъухъэр ары. Хэбэзукъоныгъэу зэрхъэхэрэм япчагъэх къеушыхъаты а юфим ыпкъ къызэрикырэр.

Зыныбжь имыкъуягъэхэр шёнхэм пытэхэм аштагъэхэх зэрэхъухэрэм зэу унагьор аштагъ. Гуцылэм пае, мэфэкі мафэхэм е хаклэу унагьом къеблагъэхэр шён пытэхэр зытет лэнэ шыгъэм пэсхэх зэрэгэхэчфыгъэхэр сабыйхэм альгэйх, аштогъэшэгэйон мэхъу. Нэужым а чэфыгъор къеэзтире аулъякъуна эзрихъэр аргажэх. Зыгу римыхъхэрэри къахэхых, ау нахьбэм джаущтэу рагажэш, ешьоним зыпешх.

Игугу къеушыгъэн фое гурут еджаплэхэр къеушыхъухэрэ-

ми афашыре пчыхъэзэхахъэхэм шён пытэхэм чылпэ инщаубыты зэрэхъугъэр. Ны-тыхэми, къэлэгъяджэхэм ар альгэйх, ау нахьбэрэмкэ «анэ ауплыцы». Бэрэ къыхэхы нытихэри тэрэзхэу, ишкылэгъэ гъесэнэтхыдэр якалэхэм алатой, гъогу занкэ тирашэнхэмкэ амалэу щылэр къызфагъэфедэми, ежь ныбжыкъэхэр, шхъафы зыххуухуу ныбдэгэху дэйхэр уцогуу зашыхэхэе гъогу пхэндэхэйхэу. Хэтрэ чыфи ипсихологие, изэхшыкъ маклэп ельтигъэхэр. Ашт пае ицыкъуяа къыщегъягъэу дэймрэ дэгъумрэ сабым зэхбэгэшшыкъизэ бгэсэн фое.

Ныбжь зиэхэми, зыныбжь имыкъуягъэхэм къагурыон фое хэбэгъэцугъягъэр түүкъомэ, пшъэдэкъижь зэрэхъыщтым имызакъо, зиягъэ къэкорэ шэнхэр къызхэтимыгъафхэмэ, тиссаунгъэ зэрар етымыхуу къызэрэзэтенэштыр. Къэралыгъо

инхэм афдээ Урсысими зыныбжь имыкъуягъэхэм шён пытэхэм аштагъэхэх зэрэхъухэрэм тучаным пиве е аркь бэшэрэб къыщыращагъэмэ, тучантесым пшъэдэкъижь ра-гъэхыщт, ашт къыкъэлэхэлэ къэпч чылпэ имащэ, нэүжым ежь щаплэр (фирмэм шён ыщэнимкэ фитынгъэ къезитырэ лицензиер яхын альэкыщ). Коммерческэ предприятие за-къохэр арэп агъэпшынхэрээр, гъунэгъу-самогонщикым зыныбжь имыкъуяа бэшэрэб зыришкэлэ, тлоуцуу пшъэдэкъижь ыхыщт, сида зыплокэ щэнимкэ фитынгъэ зеримылэр къхэхъо.

**Хэта ыкъи сид
Фэдэ
Пшъэдэкъижь
Арагъэхыхъэр?**

Ешьоним ебэнгъэнимкэ къэралыгъом зэрихъэрэ политикэм къыдэлъытэ зыныбжь имыкъуягъэхэр ашт пызышхэрэм пшъэдэкъижь гъенэфагъэягъэхъынгъэ — тазырэу сомэ мин 1,5-м къыщегъягъэхъуу мимин 3-м нэс, ашт ны-тыхэу е нэмыкъэ, тазырэу нахьб — сомэ мин 4 — 5. Зыныбжь имыкъуяа альгэйтэрэ — ильэс 18 мыхъугъягъэр ары. Ашт нэмысигъэхэм шён пытэхэр арашэнхэ фитхэп. УФ-м и Кодекс къызэрэдилтээрэмкэ, хэбэгъэуцугъягъэр зыукъохэрэ

мыш фэдэ администривнэ тазырхэмкэ аштагъиших.

— цыф къызэркыр — сомэ мин 30-м къыщегъягъэхъуу 50-м нэс;

— іэнатэ зыыгъыр — сомэ мини 100 — 200;

— юфшаплэм — сомэ мин 300 — 500.

Зэрэхъурэмкэ, зыныбжь имыкъуяа тучаным пиве е аркь бэшэрэб къыщыращагъэмэ, тучантесым пшъэдэкъижь ра-гъэхыщт, ашт къыкъэлэхэлэ къэпч чылпэ имащэ, нэүжым ежь щаплэр (фирмэм шён ыщэнимкэ фитынгъэ къезитырэ лицензиер яхын альэкыщ). Коммерческэ предприятие за-къохэр арэп агъэпшынхэрээр, гъунэгъу-самогонщикым зыныбжь имыкъуяа бэшэрэб зыришкэлэ, тлоуцуу пшъэдэкъижь ыхыщт, сида зыплокэ щэнимкэ фитынгъэ зеримылэр къхэхъо.

**Сыд уахътэр ара
шён пытэхэр
ащэнхэ
зыфимытхэр?**

Шьольыр пэпч зэфэшхъафуу уахътэр щагъэнэфагъ. Адьгеймкэ ашт мыш фэдэ: пчыхъэм сида зыдэхъяа тазырэу сомэ мин 30-м къыщегъягъэхъуу мимин 11-м нэс. Йоныгъом и 1-м ыкъи мэкъуогъум и 1-м чэц-зымафэр екыфэ ар арашэрэп. Ашт емьлэтигъэу ешшэхътим сида зытми къызэлэхъяа. Мисагъэ фэлпэлэгъуна щыт тучантесэу цыфым

Къунчыкъохъаблэхэу Мьеңкъуапэ щыпсэухэрэм гүхэх ашхьоу фэтхъаусыхэх Шьоджэ Байзэт Хъазрэт ыкъом янэ идунаи зэрихъожьыгъэ фэш. Дунаир зыхъожьыгъэ Шьоджэ Симэ джэнэтыр зыфагъэшштхэм ашыц хуунэу, игулсээ къенагъэхэм псаунгъэ дахэрэ щылэшшурэ яланэ тафэлью. Къунчыкъохъаблэхэм яобществэу «Гүхэх» игъэцэлэхэлэ гүпч.

АПЭРЭ ДУНЭЕ ЗАОР ЗАУХЫГЬЭР ИЛЬЭСИ 102-рэ ЗЭРЭХҮРЭМ ФЭГЬЭХЫЫГЬ

Черкесхэмрэ къэзэкъхэмрэ я 19-рэ лїашІегъум ыкІэхэм адэжь зэхахъэхэу, зэгурыйохэу, яшэн-хабзэхэр зэтехъэхэу хъугъагъэ. Арэущтэу зэрэштыр яшыгъынхэм, шыр зэрякІасэм, якІалэхэр зэолІ шъыпкъэ хъунхэу зэрагъасэштыгъэхэм къахэштыгъ.

Апэрэ дунээ заор къызежъэм, ахэр зэкъотхэу ыкчи шынпъкъэнэгъяу яхэгъэгу фырялэр къагъельгъозэ зэвагъях.

Кавказым щынхэу, къэзэкъ-хэу ыкыи черкесхэу, нэбгэрэ мини 110-рэ заом йухъэгырь, мин 30-м къагъэзэжыгыэп.

Аපэрэ дунээ заом фэгье-хыагъэ тхыгъэхэри, докумен-тальнэ фильмхэри щыгэх, ау-ар амыгуяа кынгэлтынкүүгэ-хуугъэ-шлэгэе инхэу революци-ем икъыдэхын, граждан заом, нэүжкм Хэгъэгу зэошхуу щыла-гъэм ягуу зэршыгъэм фэ-дом спорам бара сифал сээ-

халхъяэхэр къарарагъэтыштыгъех. Ежь ышъхъэкіе командирым пытагъэрэ таубытагъэрэ хэлъеу, цыфхэр зэфиగъадау, зафэу, лы зэтегъэпсыхъагъеу щытын фэягъэ. Аш фэдэ командирхэу черкесхэр зыхъяэхэрэ аперэ ыкы ятлонэрэ сотнхэм ялагъяэхэр къэзекъеу Сергей Лихачевымрэ штабс-ротмистрэу Кылыч Султан-Джэрые. Зэрэшүудээ сотни 4 хэтыгъэр, ахэм япащэхэр бэрэ зэблахъуштыгъех, ау заор оклофкіе зынэмсыгъяэхэр Султан-Джэрые закъор ары.

ЗЭО ГҮӨГҮХЭР

Түрккайсыз Қарынгылай вәр 33
рильәк! Еу ыуғыножыгыр. Аш
кызыэритхыжыгъемкә, Черкес
полкым хәтыщтхәр Ермәлхъа-
блэ зынәсәм, подполковникәу,
грузинипшәу Александр Чав-
чавадзе командир къафашы-
гъагъ, бысылымән динир зезы-
хъэрә зәэоліхәм Адәмые шы-
шыгъе моләу Набәкъо Мы-

Заор къызәрежъагъәм лызы-
птызу черкесхәр Карпаты щы-
зәуагъәх. Псыхью Сан къын-
пәбләгъе чыпіләхәм пым
пхъашәу ашыпәуцужыгъягъәх,
якот зәхәттыхъагъәхәр Ыашә-
хәр зәрадәлхъәу ашыуабыты-
штыгъәх.

1915 жылдан соң аның дасында

1915-рэ ильэсүм псэүлэу Цу-Бабин къаухумээ цыфы-
бэ заом хэкодагь, аперэу чер-
кес зэолхэри ахэм къаахэфэ-
гъягъэх. Псэүлэм дэт еджап-
лэм пэмчычжэй зихгадэ
агъэтылъыжыгъэхэр щылэх.
НэмыкI псэуплэу Перевозец
Къэрэн Адышээрэ Едыдж
Хъакимафэрэ яхвадэхэр къы-
санч ох.

Сотнем иғъэпсык Іагъэр

Сотнем хэтхэм ашыңа
анаң пышэдэкілік жаңа ин зыхын-
штыгъэхэр командирхэр арлық.
Ахэм зеоплхэр ағъедалоштыгъэх,
заом լуашттыгъэх, лығъешхо
зезыхъяльхэр къыхагъещыншты-
гъэх, къазыпажынгъэхэм бъя-

Заор кызыэрежъагъэм лъвы-
пътэу черкесхэр Карпаты щы-
зэуагъэх. Псыхъоу Сан кыы-
пэблэгъэ чыпэхэм пым
пхъашэу ашыпэуцужьыгъэх,
яокоп зэхэштыхъагъэхэр Iашэ-
хэр зерадэльхэу ашлыаубыты-
щтыгъэх.

Цү-Бабин къаухъумээ цыфыбэ заом хэклодагь, апэрэу чекес зэолхэри ахэм къаухэфгъагъэх. Псэуплэм дэт еджа-плэм пэмычыжьеу зихъадэагъэтылтыжыгъехэр щылэх. Нэмыкыл псэуплэу Перевозец Къэрдэн Адышэсрэ Едыдж Хъакимафэрэ яхъадэхэр къы-
лонагх.

дэнагээх.
Гъатхэм къыщегъэжьагээу
мээз заулэрэ черкес полкым
Днестрэ исэмэгубгуу къыгэе-
тъунаагь. Мэкъогъум и 9-м
зэолдхэр зыхэфгээгээх зэо
мехъаджэу Зеленый Гай ыкчи
Печора зыифалорэ чылгэхэм
аашчыгуялгээхэр анаху кынхэм
шишшигээх.

1917-рэ ильэсүүм германо-австрийскэ дэзхэр зэпүмьюу.

ЛъЭПКЪ ЗЭКЪОТНЫГЪЭР текIуагъ

Полк лЫхъужъым хэтыгъэх

Теуцожъ районым щыщ ээоплхэу черкес полкым хэтыгъэхэм лыгъэу зэрахъагъэм фэгъэхъыгъэ къэбархэри къытлы-иэсъжыгъэх. Ахэм ахэтыгъ зигугуу къэтшыгъэ юнкерэу Джарымэ Муси. Ар полкым ипащэхэм апэблэгъэ цыиф купым хагъэхъягъагь, ежыми цыхъэу кыыфашырэр кыыгъэшъыпкъэжыгъ.

Выводы. Взводым икомандирэу А. Тупаловым игуадзэу загъэнафэм, аш лыгъэу ыкчи цыфыгъэу хэлъыгъэхэр зэкэми янэрыдъэгъүү.

Черкесхэр разведкэ зы-
щыкъогъэхэ мафэхэм аышыц
А. Тупаловыр шүүхэм але итэу
гъэхунэм къызыгъэбыльгэ шхон-
чаохэм хъыльз эу қаулагь.
Зэолхэм япащэ шьюфым къы-
ранагтээп. Джарымэм мэзым
къыхэукихэрэм зафигъази,
яозэ зэолхэу Емтывь Чери-
мэрэ (Щынджье щыщ) Лъэцэр
Шъалихъэрэ (Къэзэнныкъуай)
якомандир қваэти, чыпэ зэ-
жъоу зэрыфағъэм къырахы-
жыгъагь. Джарымэм шүүхэр
ежь зэрэфаеу ыгъеуцихи, іэпь-
лэгъу купыр къэсыфэкэл пыим
зыратыгъагьэп.

Джащ фэдэү Карпат күшьхъэхэм Шэбэнэхъаблэ щыщ урядникэу Мамый Хъурае, Аскъэлае щыщэу Бэгъушъэ Лыу, Псэйтыку щыщэу Жэнэ Хъасанэ псэемыблэжъхэу зыктыща гъэльэгъуагь. Зиплыгъэкіе ыкли зичаныгъэкіе къаҳэщигъэхэм аячыщих Гъонэжкыикъо Хъадж-мосэ (Тэуехъабл), Стлашту Мы-хъамодэ (Гъобэкъуай), Тхыал Хъамидэ (Хъальэкъуай), Бэр-зэдж Анцокъо (Аскъэлай), Ма-мыекъо Асрар (Еджэркъуай), нэмыкхэри.

Джэджехъаблэ щыщэу Хъо-
кло Джахафэрэ лыгъашхо къыз-
хигъефагъ, тизэолтэу къаялагъэ-
хэр шъофым къырихъажыхъэ-
зэ ежыри хъыльтэу къаяли хъа-
физэ хъүнгэгъэ.

Черкес шыудзэм хэтыгъэхэм апэрэ дунээ заом щагъэхъягъэм пае тхыдэхэр афызэхалхъягъэх, лыыхујь орэххэр афаусыгъэх. Черкес полкым хэтхэм ахэльгъээ зыкынгъэмрэ лыыхујьнынгъэмрэ ліәшігъухэм щысэтехыпіәу къахэнагъыкыи тарихъым хэмүкіокләжынхэу ахэм ацїэхэр хэтхагъэх. Черкесхэри къэзэкъхэри зээ зэпымынгъэхэм іәпүігъю щырилагъэх. Ахэм ацїэхэм ліәужыкіэхэр рыгушхонхэу гъашам къыхэнагъах

ШЪЛУХЪ О Леди Зигуард

Адыгэ Республикаем и Кадастрэ палатэ зызэхащагъэр ильэс 16 мэхъу

Федеральнэ къералыгъю бюджет учреждениеу «Къэралыгъю регистрациемкъю, кадастрамкъю ыкъи картографиемкъю Федеральнэ къулыкъум и Федеральнэ кадастрэ палатэ» икъутамэу Адыгэ Республикаем щыэр зызэхащагъэр 2016-рэ ильэсийм Іоныгъом и 5-м ильэс 16 мэхъу.

А уахтэм къыкъоц мыйзэу, мыйтоу аш зэхъокъыныгъехэр фашыгъэх. Ыцэ зэблахъуштыгъэ, полномочиехэм ягъецекъен зэрэклорэм зэхъокъыныгъэ горэхэр фашыгъэх. Ау зэблахъугъэ зыфэмыхъуштыгъэр мыйз щылажъехэрэм ялэпэлэсэнгъ, зыпкь итэу дэгъоу цыфхэм яфэло-фашлехэр зэрафа-гэцакъехэрэй ары.

Непэ Кадастрэ палатэм (чыпэ къутамэхэри зэрэхэтхэу) амыгъекощирэ мыйкъумкъю ыкъи аш епхыгъю юфхъябзэхэмкъю фитыныгъэу ялэхэр къералыгъю регистрацие зэршыгъехэмкъю документхэр къа-хых.

Адыгэир пштэмэ, аш фэдэ псэуальхэхэу кадастрэ учетым хагъэуцохэрэй ильэс къэс нахьбыг мэхъу. Цыфхэм ю юфхъябзэхэмкъю тхыльхэм къызэхъягъэханхэм пае.

Уахтэ тешэ къэс, аш фэдэ шыкъю мыйз нахь зеушомбгъу. Цыфхэмкъю ар юфхъягъо щыт.

Документхэм ягъехъазырын нахь псынкъю зыкъехъурэр къэралыгъю кадастрэ учетым ила-

льхэр нахь цыкъю зэрэхъухэрэй изакьоп зэпхыгъэр, электрон шыкъю тетэу хабзэм икъулыкъухэмрэ чыпэ зыгъэ-орышэжкыным икъулыкъухэмрэ къэбархэмкъю зэпхынгъэ адырье зэрэхъугъеми ашкъю ишлөгъэшо къекъуагъ.

Адыгэ Республикаем щыпсэ-уре цыфхэм яфэло-фашлехэм ягъецекъенкъю юфхъябзэ гъэнэфагъехэр мыйз щызашуахых. Кадастрэ палатэм ипашу Хьюклю Аюб Хъазэрт ыкъюм фэ-кулаеу ишпээрэльхэр зэригэцакъехэрэй къыхкъю тетэу учреждением гъэхъэгъешуахэр ышыгъэх. Шэнэгъю илэмрэ опытэу юкъэлэхээрэй къызфигъе-дэхэзэ, цыфхэм зэришхэрэм агурыозэ, джыри нахь дэгъоу яоф зэрагъэцкъе-штим ар дэлжээ.

Кадастрэ палатэр зызэхащагъэр ильэс 16 зыщыхъурэм ехүуплэу къетлон тльэхьшт аш гъэхъэгъэ гъэнэфагъехэр зэришыгъэхэр. Амыгъекощирэ мыйкъумкъю реестре зыкъю ыкъи регистрациемкъю системэ зыкъю къидээзильтиэрэ федеральнэ законым 2017-рэ ильэсийм щылэ мазэм и 1-м къыщегъэжъя-гъю куячэ илэ зэрэхъуштим шунаэ тешьодгъадэ тшоингъу.

Икъеухым къыхэзгъэшынэу сзызидааэр къералыгъю фэло-фашлехэр нахьшилоу юцэцкъе-гэхэм епхыгъю ептыкъю го-рэхэр шууиэхэх хуумэ, тадэж шуукычиэхан, шуукытеон зэрэшьульхээштэр ары, телефонхэр: 8(8772) 56-90-78, 56-88-05. Зышионгъю зэкъю па-щэм дэгъю къэктон фит. Игью шуульзгъэхэрэй тиофшлэнкъю къидэтльтытштых.

В. А. ПУТИЛИНА.
Федеральнэ кадастрэ палатэм икъутамэу АР-м щылэ иотдел инженер.

ХЫКУМ ПРИСТАВХЭМ КЪАТЫ

ШУХЬАФТЫНХЭР АФИШЫГЪЭХ

Зянэ-зятэ зимыгъю, щынэгъю чыпэ къин ригъэуцогъю сабийхэм юпэгъю афэхъугъэным, агу къыдэшэгъэшынхэм хыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкъю и Гээорышлапэу Адыгэим щы-Иэм ынаа тет.

Шэнэгъю и Мафэ ипэгъо-къю Шэуджэн районым икъуджэх Хъакурынхъаблэ дэт еджэпэ-интернатым республикэм ихъыкъум пристав шъхьалиэ Дмитрий Лабазовыр щы-лаагъ.

Еджэпэ-интернатым ипашу Хъ. Лышэм ирээнэгъю гущиэхэр Д. Лабазовыр фильтээзгъэх, къэлэцыкъухэм ынааэ къазэрэратым ыкъи юпэгъю къазэрэфхъурэм фэш «тхъаугъэ-псэу» риуагъ.

КІЭЛЭПЛУПКІЭР ЗЭРАМЫТЫРЭМ КЫКІЭЛЪЫКІУАГЪ

Хыкумым унашьюу ышыгъю диштэу зыныбжь имыкъуагъю ясабийхэм яыгъынкъю алиментхэр игъом зымытырэ нэбгыритум административнэ тазырэу арест атыралхъагъ.

Зы нэбгырэм чыфхэу тэлхэр сомэ мини 102-м ехүү-щтыгъ, адэм (бзыльфыгъ) сомэ мин 56-м клахъещтыгъ.

Кіэлэплупкіэм итын ыльэнкъюкъю хэбзэгъеуцугъэм зэхъо-кыныгъюу фашыгъэхэм пшъэ-дэхъыгъыр нахь агъэлэшыгъ. Аш къыххэкъю зым — мэфи 10-м, адэм — мэфи 12-м атэлхэгъэй администривнэ арест атыралхъагъ.

Пшъэдэхъыгъыр зехь нэ-уяжым хъульфыгъэр хыкум пристав-гэцэклакъю дэгъю къэ-къуагъ чыфхэу тэлхэгъэр зэ-риппишигъэр къэзашушихъаты-ре тхъапэр ыыгъэу.

Хыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкъю и Гээорышлапэу Адыгэ Республикаем щылэ ипрес-къулыкъу.

Спорт джэгуплэр агъекъэжъыгъ

Къэлэ гъэпсыкъю зиэ поселкэу Инэм ильэс къэс зе-ушомбгъу, цыфхэу дэсир нахьбыг мэхъу. Аш да-клоу къэлэцыкъухэм ягъчыагъи хэхъо. Район адми-нистрацием анах мэхъанэ зэритирэм ашыщ къэлэ Йэтхэхъю, къэлэцыкъухэм пүнүгъю юфшлэнэу адзыэрхъэрэй гъэлэшыгъэнэ, урамхэм ахэр къатешыгъэнхэр. Джырэ уахтэ амалышлоу ашкъю алтытэхэрэм ашыщ спортыр.

Аш къэлэцыкъум куячэу, пшэу поселкэшхом дэтым зыпкь итэу юф ешэе. Аш ипашэр Цэгъюшлу Сэфэр. Нэбгырэ 400-м нахьбыг мыйз зыща-гъасэ. Бэнэнымкъю, футбольым-

къю поселкэшхом дэтым зыпкь итэу юф ешэе. Аш ипашэр Цэгъюшлу Сэфэр. Нэбгырэ 400-м нахьбыг мыйз зыща-гъасэ. Бэнэнымкъю, футбольым-

Хъуцт щэбан.

Чанэу хэлэжьагъэх

Лыхъужыщэ зыхырэ къалэу Волгоград щыкъогъэ Урысые зэнэкъокъум шольтыр 45-мэ къарыкъыгъэ 1500-м ехуу къекъолгъагъагъ. Адыгэ Республикэмкэ зэнэкъокъум хэлэжьагъэх бзэджэшшагъэ зезыхъагъэхэм шьэдэкъыгъж ягъехыгъэнымкэ федеральнэ къулыкъум и Гъэйорышапи ихэушхъафыкъыгъэ отделэу «Кондор» зыфиорэм ххээрэ дзэ-патриот клубэу «Вертикаль» хэтхэр.

Мы клубым икурсанхэм республикэм щыкъогъэ джэгун-зэнэкъокъухэм теклоныгъэр къащыдахыгъыкъи финалим хэхъагъэх. Адыгэ Республикэм гъесэнгъэмрэ шэнгъэмрэкэ и Министерствэ илэпийгъукэ Адыгейим икъыгъэ курсант нэбгыри 10-р Волгоград щыкъогъэ зэнэкъокъум хэлэжьагъагъ. Лъэнгъохэу «Равнение на героев», «Ратные страницы истории Отечества», «Статен в строю, силен в бою» зыфиохэрэмкэ яшэнгъэ ыкъи зэрэхъазырхэр курсант ныбжыкъи хэм къагъэльзэгъуагъагъ.

Дзэ-патриотическэ джэгунхэр мэфэкэ шыкъиэм тетэу Мамаев

Курган ышыгу къыщызэуахыгъэх, нэүжым юфтихъабзэм хэлажьехэрээр зэкээ зэгүусэхэу къалэм иурам шхъяаэ Урысыем ибыракъэу метрэ 80 зикхъяаэгъэр алыгъэу рыкъуагъэх. Сыда пломэ ильэс 25-кэ узеклээбэжкэ, а мафэм тифэу къэралыгъо буракъыр аштэгъагъ.

Урысые Федерацием ишшольтыр 45-мэ къарыкъыгъэ 15-тахъохэу кадет корпусхэм ыкъи классхэм ашеджэхэрэр, дзэ-патриот клубхэм, объединенихэм якурсанхэр зэнэкъокъум хэлэжьагъэх. Мэфэ заулэм къыкъоцл ахэр дзэ частым идээжил шыпкъэ хуугъагъэх. «Дорога

победителей» зыцэ спорт джэгунхэр анахь гъэшгээгъоныгъэхэм ашыщ. Щэрыонымкэ, шхонч зэпкъырыхыннымкэ ыкъи зэпкъырыхыннымкэ, нэмыкхэмкэ ныбжыкъи хэм къагъэльзэгъуагъ. Сыд фэдизэу ахэр къинийгъэми, тиурсантхэр чанэу

ахэлэжьагъэх. Ахэм ягъусагъэх дзэ-патриот клубэу «Вертикаль» зыфиорэм иофицерхэр. Ильэс зэкээльтыкъохэм юфшэнэшоу курсантхэм адзырахъагъэхэм яшуагъэкэ клаух дэгүхэр къагъэльзэгъуагъэх: щэрыонымкэ я 7-рэ чыпилэр ыкъи

командэхэмкэ я 3-рэ чыпилэр тиурсантхэм къыдахыгъ.

Бзэджэшшагъэ зезыхъагъэхэм шьэдэкъыгъж ягъехыгъэнэмкэ федеральнэ къулыкъум и Гъэйорышапи Адыгэ Республикэм щыкъэм ипресс-къулыкъу.

Гъогум цыфхэр зэхещэх

Тэхъутэмийнкэ шапсыгъэ къуаджэхэу Афысынэрэ Хъаштыкуре яинагъэки, ящиэ-псэукэ амалхэмкэ зэфэдэхэп. Хъаштыку унэгъо 96-рэ мэхъу, нэбгырэ 300-м ехуу щэпсэу. Къуаджэм юфшиэн зэрэдэмыльным къыгъэхэу, нэбгырэ пчьягъэ юф аашашэнэу чыпилэ зэфэшхъафхэм макъох.

Къуаджэу Афысынэрэ нэбгырэ минитум ехуу щэпсэу. Къоджитумэ азыфагу ахэр зэрихъихэу гъогу километрипл иль. Тапэкэлэ ар етэг гъогу щыгыгъ, ашкэ альэфедэштэгэ псыхью Пышээ исэмэгубгү нэпкэ ре-къокъирэ дамбэр. Ошх ужым ыкъи бжыхъэ-къимэфэ лъэхъаным аш ушызекъонкэ лъэшэу къинигъ. Зеклокэл амалеу щылагъэр лъэсрыкъонир, шыхэр, кухэр гъэфедэгъэнхэр ары. Зыкъуаджэм удэтэу адэр къуджэр ольэгъу, ау узэлтыиэсныр къин дэдагь. Джаш тетэу ильэсипш пчаягъэхэр къызэлтыкъуагъэх.

Къинэу альэгъурэр зэгорэм

гушуагъокэ алотэжынэу уахьтэ къэкион фэягъэба? А уахьтэри къэсигъ. Хъаштыку икэлэлпүгүэу Хъаклэко Асфар совхозэу Хъахъуратэм ыцэ зыхырэм идиректорэу загъэнафэм, зигугуу къэтшыре къинигъом идэгъэзыхын къэшакло фэхъугъ.

Тыгү къэдгээжээжын тльэ-къышт Совет хабзэм ильэхъанэ лозунг дэгүхэр зэрэшгээжэхэр. Ахэм зыкэ ашыгыгъ къуаджэр къээ щылакэл пэблагъэу гъэпсигъэн фаеу зыгъэнафэштэгъэр. Къоджэ щылакэл ехэгээхэу, федэ къахыжыкъи альэ-къэ щыгыгъ, нэмыкэу къэлпон хъумэ, хъызметшапл ахьщэ илагь.

Гүхэлээу ашыгъэм игъэцэ-къэжын зыфежэхэм, апэдэдэ дамбэр нахь шыуамбъо ашыгъ,

къинигъом ядэгъэзыхын къэшакло фэхъунхэм.

Асфар пстэуми апэу ынаэ зытыридзагъэр къуаджэхэр зэзыхыре гъогухэр гъэтэрэзгээ-гъэнхэр ары. Къуаджэхэм ашыгъэхэр зэхэхъанхэ амьльзэ-кэу ѿыдэштэу юф зэдэшэштэ?! Зиофхэр дэй дэдагъэхэр Афысынэрэ Хъаштыкуре ашыгъэхэрэхэр ары.

Юфын изытет нэйуасэ зыфиши ёхкынэхэм зяусэм, дамбэр гъогу аригъэшынэу директорын рихъухъагъ. Нэүжым а юфын ехылгэгээ зэлжкэхэр къуаджэхэм ашыгъуагъэх, цыфхэм яеплжкэхэр зэригъэшшагъ, ахэр къидилытагъэх. А уахьтэном совхозым къэралыгъо чыфэу тельгэхэр атижыгъэхэу, федэ къахыжыкъи альэ-къэ щыгыгъ, нэмыкэу къэлпон хъумэ, хъызметшапл ахьщэ илагь.

Гүхэлээу ашыгъэм игъэцэ-къэжын зыфежэхэм, апэдэдэ дамбэр нахь шыуамбъо ашыгъ,

нэүжым гъогушынным ыгъэнэфэрэ нэмыкхэм шапхъэхэр къизэ-кэлтыкъуагъэх ыкъи зы ильэс зытештэ, асфалт тыральхъагъ.

Нахьтэлэ ныуе километрэ пчыагъэ аклуэ цыфхэр Афысынэрэ, район гупчэм, Инэм, Краснодар, нэмыкхэм чыпилэхэм анэсцытгэхэм, джы юфыр бэ-кэ нахь псынкэ хуугъэ.

Гүхэлээу ашыгъэм, шлоу афэпшагъэрэх цыфхэм икъоу къагурумын, уасэ фамышшэу къыхэкли. Мыззэгъогуми джащ фэдэу хуугъэ. Хъызметшапл имылжкэ ритэкъухъэу, цыфхэм ипальзэ лэжжапл аримытэу къэбар ытуатээ, къуаджэм щыщ горэм Асфарэ тхъаусыхэ тхиль фитхыгъагъ. Зытхыгъэм ыльэкъуацэ къэмтхэжэхыгъ нахь мышшэми, а лъэхъаным зыгро-рэм тхъаусыхэ тхиль зитхыкэ, аш изэхэфын ынж ихъэцтыгъэх. А ильэсэм Адигеир Краснодар краим хахъэштэгъ.

Хэкум, краим, районым къа-рыкъыгъэ комиссиеу къагъэхэрэх тхъаусыхэ тхильтэм къы-лохэрэм язэхэфын фежьагъ. Хэкум къикыгъэ лыр Асфар пхъашэу къижэхэхъэгъагъ. «Со-

вхозым ипащэу укызыкъагъэ-къуагъэр къэралыгъо чыфхэр бгэгъужынхэу, экономикэм зыкъебгъээтижынэу ары нахь, гъогушынным упльынэу арэл, умылоххэм уахэмыхх, умышшапхъэхэр умышшэх» ыло-щтыгъ аш.

«Совхозым чыфхэр тельгэхэр дгээгъужыгъэх, федэу къытфэнагъэр цыфхэм ящила-кэ нахьшшу шыгъэнэм пэутэгъахъэмэ, сыда аш мыхъунэу хэлэлэр?» — ылощтыгъ Асфар.

Аш ыуж Краснодар къикыгъэ лыкъор Асфар къикыгъэ, «Улэхъупхъ, дэгъою юф шэш, совхозыр къэлтийнхээ, лэжжаклохэм уадэлэлээ, цыфхэр зэрэпшыгъупшэхэрэд дэгъу, ахэр ары зэкэ гъэхъагъэхэр эзэлтгэхъэхэр, джащ тетэу юф шэш!» — къыриуагъ, ыгу къыдищэягъ.

Асфар щымылэж нахь мышшэми, лъээж дэгъу къыгъэнаагъ, гъогум «Асфар итогукиэ» еджэх. Бэмышшэу Мыеекъопэ ДРСУ-м иофишшэхэм мы гъогур агъецэкэжэхъигъ, изытет бэкэ нахьшшу хуугъэ.

ХҮҮШТ Щэбан.

ТАХОГРАФХЭР АТЫРА-ГҮЭЦОНХЭ ФАЕУ РА-ГЭЗЫШТЫХ. Унэе хылтэ-зэшэ автомашинэхэм ямыса-гъэхэгъэхэгъэхэрэх ахэхъагъ. Аухырэ мэзийблым къикыцл ахэм апкэ къикыгъэ авариеу ашы-

хэм лъялпэшт ялтыклохэр къа-мыгъэкоштхээ Польшэмрэ Хорватирем къауагъ. Джаш фэдэ джэуап къэзитыгъихэрэх нэ-мыкхэм къэралхэм ахэтих.

ХЭДЖАЮХЭР ФЕРМЕР-ХЭМ АГЬЭСЭШТЫХ. Гъээнэгъэмрэ наукэмрэкэ Министерствэм ельэхүүх урокхэм адыхэлтиягъэу мэкъумэх хъызметынкэ мастер-классхэр зэхэшгээхэнхэу. Ахэр доскэм къэрихтэу къауатэхэрэх афэдэштхэр, губъохэмрэ хатэхэмрэ ахэтхэу юф ягъашгэгээным тегъэпсигъыгъэштых. Джаш тетэу ныбжыкъи хэрэхэдээ мэкъумэх хъызметын пыщаагъэ ашыгъэхэхэхэрэх.

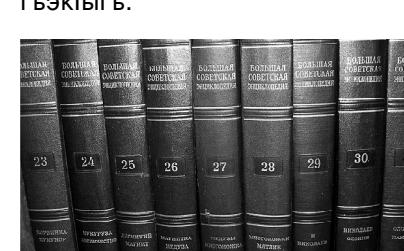
ХЭДЖАЮХЭР КЪАГЬЭ-КИЮЩТХЭП. УФ-м и ЦИК къыригъэблэгъэгъагъэх нахь мышшэми, Урысыем йоныгъом хэдзынхэр зэрэшткэштэп.

45-кэ нахьыбэн ылъэкъицтэхээ. Аш къыхэхэу явомашинэхэм тахографхэр атыра-гъэцонхэ фаеу ахэм афагъэлтиштэх.

Зыгъэхъазыгъыгъэр СЭХҮҮТЭ Нурбай.

ЭНЦИКЛОПЕДИЕШХОР КЪЫДАГЬЭКИҮЖЫШТЭП. Дмитрий Медведевым лъялпэхэгъэхэнхэу шылакэл пэблагъэу гъэпсигъэн фаеу зыгъэнафэштэгъэр. Къоджэ щылакэл ехэгээхэу, федэ къахыжыкъи альэ-къэ щыгыгъ, нэмыкэу къэлпон хъумэ, хъызметшапл ахьщэ илагь.

ГУПЧ БАНКЫМ ЕЛЪЭ-ИУГЬ. Къэралыгъо Думэм экономикэм политикэмкэ, нэхъонгъэхэмкэ ыкъи предприниматель юфшиэнхэмкэ икомитет итхаматэ игуадзэу Михаил Емельяновым Урысыем и Гупчэ банк фигъэхъыгъэ письмэм къышцело Гупчэ банкым идиректорхэм я Совет йоныгъом и 16-м илэхтэй зэхэсгыгъом щыхэ-пэлэнхэу ыкъи ключевой ставкээр процента 2-кэ нахь макъэ щашынэу. Аш тетэу загъэпсикъе къыкъирэр джы альэфедэр ставкээр процента 8,5-м нэсэу къыра-гъэхъыгъэу ары. Банкым ишацшэхэм къызэралуагъэмкэ, ставкээр къыра-гъэхъынхынхи мэхъу, ау аш апэррапшэ къы-щаагъэхэштэй процент пункт 0,5-м нахьыбэн ылъэкъицтэх.

Иягъэ къякъими, раупкъирэп

Уц шІойхэм ашыщэу пстэуми зэлъашІэрэ амброзием джырэ уахьтэ къэгъагъэхэр къырихынэу къыригъэжьагь. Амброзием губгъом къышыкІырэ культурэхэм зэрар арехы, цыфхэри егъэсымаджэх. Аш аллергие физиІехэр мэзитІу-мэзищэу ар къызщыкІырэм чыпІэ къин ефэх. Мы уц шІоим ыгъэсымэджэрэ пстэури ар зыдэшымыІэм кІонхэ фаеу мэхъу.

Шапхъэй щылэхэм адиштэй
мыц игъэкодын республикэм
щылпсэурэ цыифхэр дэлажьэ-
хэмэ Россельхознадзорым и
Гээлорышланлэу Адыгэ Республика
щылэхэм илофышлэхэм
ауплъэку. Мы күулыкүм щыл-
лажьэхэрэм тызэрэшагъэз-
загъэмкэ, амброзиер къыз-
щыкырэ чылпэхэр игъом къа-
гъотынхэм ыкы агъэкодынным
фэш фитосанитарнэ упплъэ-
клунхэр ашых. 2016-рэ илъэ-
сым чылып 100-м ехъу ауплъэ-
клюгъ. Джаш фэдэу къоджэ
псэуплэхэми ялофхэм язынет
ыпэкэ зигугуу къэтшыгъэ къу-
лыкүм илофышлэхэм зыша-
гъээзгээ.

— Шапхъэу щылэхэр аукъуа гъэхэу инспекторхэм къыхагъэшгъэр маклэп, — къытфелуватэ къэкырэ уцхэм якрантинкэ ыкчи кіхэм языт лъыглъэгъэнимкэ Адыгэ межрайон отделым инспекторэу Шышхъэ Заур. — Административнэ пшъедэкыжь ядгъэхъынэу мы гъэмэфэ ма зэхэм протокол 94-ре зэхэдгъэчилэв. Пстэумкй тазырэв

сомэ мин 57-рэ мы ильэсүм
атетлхъагь.

Къыхэгъэшыгъэн фае амброзием пашуеклогъэним ыльенникъок! э хэтрэ цыфи дэо тхыль Россельхознадзорым фильтъэзэн зэрилъэкыщтыр. Ашгепхыгъэуи унашьо нэужым ахэм ашыщт.

Зышыгпсэурэ унэм дэжь кылшыкырэ уц шлоир изымыул-
кырэ цыфым администрив-
нэ тазырэу сомэ 300-м кыл-
щегъэжъагъэу 500-м нэс ыты-
нэу тыралхъэ. Іенатлэ зыыгъ-
хэмкэ тазырыр сомэ 500-м
кылщегъэжъагъэу сомэ 1000-м
нэсы, Ioфшланлэ язытихэрэр
сомэ мини 5-м кылщегъэжъа-
гъэу мини 10-м нэсэу аль-
шынэнтых.

Амброзием пешуектогъен-
ным фэгъэхыгъэу Республи-
кэм юфтьхабзэхэр Ѣзызэхаш-
хэмэ, ахэм яштуагъэ къакомэ
Россельхознадзорым инспек-
торхэм аупльэкly. Уц зэрэра-
мыуулкырэм фэгъэхыгъэ дэо
тхыль къафагъэхыгъэмэ, охьтэ
күэкиым къыклоц упплэкунхэр
ашых.

Къэкъырэ уцхэм якарантинкээ
ыкыл къэхэм язытет лъыплъэ-
гъэнымкэ Адыгэ межрайон от-
дельным инспекторэу Шышъхъэ
Заур Мыекъопэ районым мы
мафэхэм уппъэкъунхэр щиши-
гъэх. Аш тэри гъусэ тыфэ-
хъугъ.

Тимирязевскэ къоджэ псэ-
уплэр Мыекъопэ районым ит.
Ащ Шъугъетыку, Цветочнэр

афитхыгъэм пальэу итхагъэм ельтыгъэу, мэфитly-мэфишкэ амброзиер раупкын фae. Уахтэу итхагъэр зыблэкыкэ, пшъэрлыр агъэцэкягъэмэ инспекторым еуплъеку-жы. Пальэм ехуулэу рамы-упкыгъэ зыхыкэ, джыри про-токол ытхышт ыкки яоф хы-кумым зэхифынэу ыгъэхышт.

Псэуплэй Тимирязевскэм щыпсэхүэрэмкэ уппъэкунхэр Заур кыригтэжьагаъэх. Марина Жарковам чыгу Iаху урамэу Молодежная зыфиорэм щырил. Ащ пстэуми апэу ты-
люхьагь. Амброзиене кыышыкы-
рэр ин дэдэп, ау иуупкынны
игьо къесыгь. Ар къызытэп-

күағыр пәсәупләу Шұғыттықу щәпсәу. Урамәу 40 лет Октября зыфылоу унэр зытетым ылупе уц шоим пәрьохъузи фәмыхъоу кызылдайы. Нәүжым нафә кызызэрәтфәхъугъэмкіэ, унэр зие Любовь Клещенкәр исыйгъәп. Аш фәдә унә үлпә зиңе бзыльғыр писаунығъе изытет лъәпльәу һон пльәкызыттәп. Амброзием зэльниктүйәу, цыфым ильзагъә фәлиз хұргызар ар үттүр.

Нэүжым псэүпээ Цветочнэм инспекторым тыригүсээ тывклиягъ. Администрацием кылтыгъэ тхапэм зэритымк!э, урамэу Школьная, 45-р арытишыклагъэр. Аш бысымэу исынэу щытыр Роза Ватданян. Унэр хэкужь горэу, зыпары зыщымыпсэурэм фэд, йупэм амброзиен имызактоу, уцыжъэу щылэр зэк!э кыншкы. Машинэ макъэр зызэхэхым, шагум бзыльфыгъэ ныбжыхык!э горэ кыядэкыгъ. Тызэрэшигъэзагъэмк!э, Ватданян Розэ мы унэм исынжээп, нэмыхык! къалэ зигтээзэжыгъэу щэпсэу. Унэ йупэм лут амброзиен ежкыри гу зэрэлтиягъэр бзыльфыгъэм къыгуагъ, охътэ клякыям къыклоц аупк!эштэу инспекторыр кыргъэгүгъягъ. Мыш дэжкыям тш!огъэш!эгъон хъугъэр зы: тазыр къыптыралхъэфэ уемыжэу, уишагу йупэ лут уцыр ор-орэу иуупкыныр къин дэдэ? Уисабийхэм, ори а уц шоим изэрар къызэрэоккыщтыр ош!эмэ, иптхыныр хъыльэ дэдэхъушта?

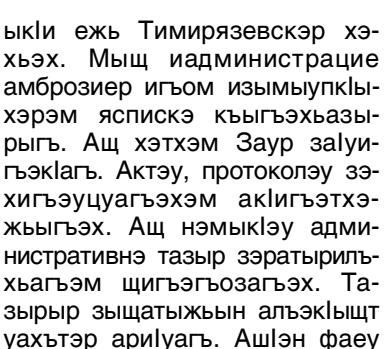
Джаш фэдэу мы псеүлэм иурамэй Садовэм щыпсэурэ Александр Горловыр Шышхъэ Заур кыратыгъэ тхъапэхэм ахэт. Тызыуухъэгъэ унэ үлпэм уц үтэу үтлэгъуагъэп. Бысымым зыщыпсэурэ чыплэр зэрифштуашэу гыгээбзагь. Аш инспекторыр гүшүүлэгтү фомижух си кийнжихүч.

фэмыхъю къылкыжыгъ.

— Охтэ гъэнэфагъэ зытэ-
кыкыл джыри мыхэм адэжь
сывкъекшт, амброзиер рауп-
кыгъэмэ сүуптлэкшт, —
къылуагъ Заур. — Цыиф-
хэм иягъэ языгъэкыре уц
шоир къэмыйгъэкыгъэнир хэ-
ти ишшэрыль.

Зыщыпсәүрә щагум ыңупә, чыгы laxъеу иләр хәти ығъәкъәбзән фәе. Инспекторыр кылпфәэкъонышъ, уцыр иуулкын нәу унашъо кылпфешығә ущысыныр емыккү. Уцыжтыр зәрэмыйдахәм имызакъоу, аш псаунығъәм иягъә зәрәригъәкъырәр хәти зыщигъәтүшә хъүштәп.

**Нэктубгъор
зыгъэхъазырыгъэр
ГЬОНЭЖЬЫКЬО Сэтэнай.
Сурэтхэр авторым тырихи-
гъэх.**

СПОРТЫМ ЩЫЦЭРЫХЭМРЭ ТИЗЭГҮКІГҮХЭМРЭ

Зыщаптугъэ еджаптэм рагъблэгъагъ

Урысые Федерацием спортымкэ изаслуженне мастерэу, Олимпиадэ джегунхэм дышэ медалыр къащыдэзыхыгъэу Виктория Калининаар Джэнчэтэ Султан ыцэ зыхъэу Олимпиадэм хэлжээштхэр зыщагъэхъазырырэ Мыекъопэ кэлэццыку-нубжыкэ спорт еджаптэу N 1-м тигъусэ рагъблэгъагъ.

Спорт еджаптэм илашэу, Адыгэ Республикаем физкультурэмкэ ыкчи спортымкэ изаслуженне юфышэу, Соловьев зэшхэм ацэклэ агъэнэфэгъэ шүхъафтныр къызыфагъэшьошаагъэу Александр Тришиним ипэублэ гүшүэ къышигъэштыгъ Олимпиадэ джэ-

ашешлагъ, джыре уахъте «Астраханочкам» хэт.

Іэпэласэм иегъеджэн

Кэлэццыку-нубжыкэ спорт еджаптэм кэлэпчэутэу зыща-

тым ишъэфхэу къафалотагъэхэм мэхъэнэ ин яптынэ щит.

— Дунаим щызэльашшэрэ Виктория Калининаам тызэрэлкагъэм тырэгушно, — къытиуагъ гандбол башэр пшышаагъэхэм. — Мыекъуапэ щыщ спортсменкэм щысэ тетхышт.

Мыекъуапэ иадминистрации физкультурэмкэ ыкчи спортымкэ икомитет илашэу Дмитрий Щербакевым игүшүэ анахъэу зыфэгъэхыгъягъэр мыкэм афэдэ зэлукэгъухэр нахьыбэрэ зэрээхашштхэр ары. Нубжыкэхэм ягуке къыжхэр пүнгүгъэм епхыгъэштыгъ.

Республикэ Адыгэ Хасэм ихаматэ игуадзэу Къуижъ Къэпплан В. Калининаам фэгушуагъ. Лээжхэм язэпхыныгъэхэр гъэптигээнхэмкэ цыф цэргийхэм нубжыкэхэр тапэки агуягъэкэштхэр ашт къытиуагъ.

Шүшлагъэм иджэмакъ

— Адыгэгэим дахэу къыщыспэгъокыгъэх. Сигупсэ Республикаем сирэгушно, — къытиуагъ Виктория Калининаам. — Тыдэ сыйкыуагъами, Мыекъуапэ сыйзэрэштыгъ къыхэсэгъэшти. Тикъалэ

имэфэк, Адыгэ Республикаем и Мафэ афэгъэхыгъэ зэхахъэхэм сахэлэжьэн зэрэсмыльшээштээр сибу къео. Сиалэрэ тренерэу Евгений Поповын, «АГУ-Адыифым» итнерхэм, сиклээгэгъэдажагъэхэм, спортым илашэхуу къысфэгумкэхэрэм сафэрэз.

Виктория Калининаам анахъэу къыхигъэштыгъэмэ ашыщ Адыгэ Республикаем и Лышхъэу Тхыакушины Аслъян, Премьер-министрэ Къумпил Муратэ, Парламентын и Тхьаматэу Владимира Нарожнэр, хабзэм икъулыкүшшэр, спортым пышагъэхэр Адыгэгэим къызэрэшыфэгушуагъэхэр, гъэзетымкын «тхьашуу-гъэпсэу» ареложбы.

Зэдэгүшүэгъу тьешэгъон В. Калининаам дытилагъ. «АГУ-Адыифым» къыгъээжыгъэштмэ, адыгэ шэн-хабзэхэм, тикъашохэм ядэхагъэ, нэмькхэм афэгъэхыгъэу къытфилогъэхэр шлэхэу къыхэтиутыгъ.

Іоныгъом и 7-м Урысыем гандболымкэ изэнэкъюкъ аублэшт. В. Калининаар «Астраханочка» Астрахан щэшэшт. «АГУ-Адыифым» «Ростов-Доним» Іоныгъом и 7-м Мыекъуапэ щыуукэшт.

Сурэтхэр зэхахъэм къыщытхыгъэх.

гунхэу Рио-де-Жанейро щыкыуагъэхэм Мыекъуапэ щаптугъэ Виктория Калининаар чанэу зэрахэлжэгъягъэр, дышэ медалыр къызэрэфагъэшьошаагъэ.

Тренер-кэлэгъаджэхэу Евгений Поповын, Никита Голуб, нэмькхэм агъесэрэ пшышаагъэр В. Калининаам зылокхэм, нэпээпль сурэтхэр атырахыгъэх. Урысые Федерацием гандболымкэ ихэшыпкынгъэ командэ хээтуу Виктория Калининаам улчэхэм джэуап эзэгэлжэхэр къаритыжыгъэх.

Гуетынгъэм имехъан

Виктория Калининаам иапэрэ тренерэу Евгений Поповын къызэршиуагъэу, Викторие шьобжхэр къытирашэхэу, врачхэр къелазхэу уахъте къыххэгъиг. Гуетынгъэ зэрэхэлтэм ишугъэкэ иснаущыгъэ къызэуихыгъ, Олимпиадэм агъекуагъ.

«АГУ-Адыифым», Москва икомандэ, «Звезда» Звенигород

КІЭЛЭЦЦЫКУ ФУТБОЛЫР

И 4-м ятонэрэу зэдешштых

Урысыем изэнэкъюу хэлжээрэ командэхэу 2000 — 2001-рэ ильэсхэм къэхъугъэ калэхэр зыхэтхэм финальм и 1/4-м щыщ зэлукэгъухэр ялагъэх. Мыекъуапэ иешаклохэм апэрэ едзыгъохэм теклоныгъэхэр къащыдахыгъэх.

Тренерэу Кобл Руслан ыгъээрэ нубжыкэ командэу «Зекошныгъэр» Астрахан зыще-

шэм, 3:2-у бысымхэм атекуагъ. Анатолий Кудрявцевым, Глеб Шкуро, Къят Салбый зырызэ «Ас-

трахан» икъэлапчээ іэгуаор даадзагъ.

2001-рэ ильэсэм къэхъугъэ калэхэм тренерэу Юрий Манченкэр япащ. Тифутболистхэр Ермэлхаблэ зыщешшэхэм, 2:0-у «Армавирим» текуагъэх. Вячеслав Жуковым тьогогуитло Ер-

мэлхаблэ икомандэ икъэлапчээ іэгуаор дидзагъ.

Ятонэрэ ешэгъухэр Іоныгъом и 4-м Республикаем стадионэу «Юностым» щыклоштыгъ. Зэлукэгъухэм якэууххэр зэхэшаклохэм зэфахысыжыгъэштыгъ, нахь льэшхэр финалныкъом щешштых.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбай.

Зэхэзыщагъэр
ыкчи къыздэзыгъэкырэ:
Адыгэ Республикаем лъялкъ
Іофхэмкэ, Иэкыб къэралхэм ашып
пээрэ тильэп-
къэгъухэм адярьїэ
зэпхыныгъэхэмкэ
ыкчи къэбар
жыгъум иамалхэмкэ и Комитет
Адрессыр: ур. Крестянскэр, 236

Редакциер
зыдэшыгъэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхъялэм
иапэрэ гуадзэр:
52-49-44,

Зыщаушихытыгъэр:
гъэр:
Урысые Федерацием хэутын йофхэмкэ, телерадиокъэтынхэмкэ ыкчи зэлъы-
Іэсикэ амалхэмкэ и Министрствэ и Темир-Кавказ чыпшэгъэштээр
шыгынгээжэхэрэгъэ, зэраушихытыгъэ
тигъээ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушихытыгъэр:
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкіэмкі
пчагъэр
4017
Индексхэр
52161
52162
Зак. 517

Хэутыним
уздыкъэтихэнэу щит
уахътэр
Сыхъатыр 18.00
Зыщикихэнэу щит
уахътэр
Сыхъатыр 18.00

Редактор
шхъялэм
Дэрбэ Т. И.

Редактор
шхъялэм
игуадзэр
Мэшлэкъо С. А.

Пшъэдэгъэжэх
зыхъыр
секретарыр
ЖакІымыкъо
А. З.

